

Broj: 03-02-1389/2023
Sarajevo, 06.03.2024. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno	07-03-2024		
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02-02-	620	24	

B-9

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- **Predstavnički dom -**
gđa. Mirjana Marinković - Lepić, predsjedavajuća
- **Dom naroda -**
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući

Poštovani,

U skladu sa članom IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi sa čl. 191. i 192. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i čl. 186. i 187. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), **radi razmatranja i usvajanja po hitnom postupku, dostavljam Vam PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 29. sjednici, održanoj 06.03.2024. godine.

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

Prilog u printanoj i elektronskoj formi (CD):
- Prijedlog zakona na bosanskom jeziku,
- Članovi zakona koji se brišu ili dopunjavaju,
- Obrazac 2,
- Obrazac IFP – NE,
- Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju
(„Službene novine Federacije BiH“, br. 13/18, 90/21 i 19/22) (CD)

Co: Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
gosp. Adnan Delić, ministar

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU**

Sarajevo, mart 2024. godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Odredbama člana 191. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24), odnosno člana 186. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), propisana je mogućnost donošenja zakona po hitnom postupku u slučaju kada se zakonom uređuju odnosi i pitanja za čije uređivanje postoji neodložna potreba i čije bi donošenje u redovnom postupku moglo izazvati štetne posljedice za Federaciju BiH.

S tim u vezi, napominjemo da je Ustavni sud Federacije BiH, donio Presudu broj: U-13/22 od 09.05.2023. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 42/23), kojom je član 9. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 19/22), proglašen neustavnim. Radi se o članu kojim je dopunjen član 116. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, a kojim je propisana obustava isplate penzije u slučaju sticanja statusa osiguranika u obaveznom osiguranju. Naime, korisniku penzije koji u skladu sa ovim zakonom stekne status osiguranika u obaveznom osiguranju, izuzev osiguranika iz člana 12. tač. c), d), e) i f) ovog zakona, isplata penzije se obustavlja, a najduže do navršenja 40 godina staža osiguranja, odnosno 65 godina života.

Nadalje, Zaključkom Vlade Federacije BiH, V. broj: 1667/2023 od 15.11.2023. godine, između ostalog, zadužena su federalna ministarstva da Vladi Federacije BiH dostave prednacrt/nacrt zakona kojim će se osigurati izvršenje odluka Evropskog suda za ljudska prava, Ustavnog suda BiH i Ustavnog suda Federacije BiH.

Imajući u vidu navedeno, smatramo da su ispunjeni uslovi i predlažemo da se Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju razmatra po hitnom postupku.

ZAKON
O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU

Član 1.

U Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 13/18, 90/21 i 19/22), u članu 89. u nazivu člana iza riječi „porodičnu“ dodaju se riječi: „i invalidsku“.

Iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Pravo na invalidsku penziju obezbjeđuje se korisniku koji nije u obaveznom osiguranju.“

Član 2.

Član 116. briše se.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

O b r a z l o ž e n j e

Prijedloga zakona o izmjeni i dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona nalazi se u odredbama člana III.2.e), III.3.(3) i člana III.4.j) Ustava Federacije, prema kojima su federalna vlast i kantoni nadležni za oblast socijalne politike. Federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču ove nadležnosti, a kantoni su posebno nadležni za provođenje socijalne politike i uspostavu službi socijalne zaštite.

Prema odredbama člana IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije, Parlament Federacije nadležan je za donošenje zakona o vršenju funkcija federalne vlasti.

U skladu sa članom 27. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst - („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), Nacrt zakona o izmjeni i dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, dostavljen je Federalnom ministarstvu financija/finansija, Federalnom ministarstvu pravde i Uredu Vlade Federacije BiH za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije, radi davanja mišljenja.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlog za donošenje Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju je Presuda Ustavnog suda Federacije BiH broj: U-13/22 od 09.05.2023. godine, kojom je član 9. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“ broj: 19/22), proglašen neustavnim.

Nadalje, Zaključkom Vlade Federacije BiH, V. broj: 1667/2023 od 15.11.2023. godine, između ostalog, zadužena su federalna ministarstva da Vladi Federacije BiH dostave prednacrt/nacrt zakona kojim će se osigurati izvršenje odluka Evropskog suda za ljudska prava, Ustavnog suda BiH i Ustavnog suda Federacije BiH.

III - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. izvršena je dopuna člana 89. Zakona na način da je dopunjen naziv člana riječima „i invalidsku“, te dodan stav (2) kojim je propisano da se pravo na invalidsku penziju obezbjeđuje korisniku koji nije u obaveznom osiguranju.

Naime, brisanjem člana 116. Zakona korisnicima invalidskih penzija omogućeno je sticanje statusa osiguranika u obaveznom osiguranju bez obustave isplate penzije, a što je u potpunosti suprotno temeljima na kojima je postavljen sistem penzijskog i invalidskog osiguranja u Federaciji BiH.

Pravo na invalidsku penziju stiče osiguranik kod kojeg je utvrđena I kategorija invalidnosti, odnosno kod kojeg postoji **potpuni gubitak radne sposobnosti**. Prema Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju gubitak radne sposobnosti (I kategorija invalidnosti) postoji kada se utvrdi da osiguranik u obaveznom osiguranju trajno nije sposoban za rad na radnom mjestu odnosno poslu koji je obavljao na dan ocjene radne sposobnosti ili koje je obavljao prije prestanka osiguranja, kao ni za

drugo radno mjesto odnosno posao koji odgovara njegovoj stručnoj spremi odnosno radnoj sposobnosti stečenoj radom niti se prekvalifikacijom ili dokvalifikacijom može osposobiti za druge poslove koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi odnosno radnoj sposobnosti stečenoj radom. Znači potpuni gubitak radne sposobnosti i, s tim u vezi, ostvarivanje prava na invalidsku penziju, te istovremeno sticanje statusa osiguranika u obaveznom osiguranju su dijametralno suprotne situacije i jedna isključuje drugu. Osiguranik je sposoban za rad ili nije. Omogućavanje korisniku invalidske penzije sticanje statusa osiguranika u obaveznom osiguranju ne samo da je u suprotnosti sa navedenim, nego bi stvorilo prostor za zloupotrebe i neminovno dovelo do povećanja udjela invalidskih penzija u penzijskom sistemu u Federaciji BiH.

Predloženom dopunom zakonodavac štiti temelje na kojima je postavljen sistem penzijskog i invalidskog osiguranja u Federaciji BiH, a u konačnici i budžet Federacije BiH.

Članom 2. brisan je član 116. Naime, Presudom Ustavnog suda Federacije BiH, broj: U-13/22 od 09.05.2023. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 42/23), član 9. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 19/22), proglašen je neustavnim. Radi se o članu kojim je dopunjen član 116. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju kojim je propisana obustava isplate penzije u slučaju sticanja statusa osiguranika u obaveznom osiguranju. Naime, korisniku penzije koji u skladu sa ovim zakonom stekne status osiguranika u obaveznom osiguranju, izuzev osiguranika iz člana 12. tač. c), d), e) i f) ovog zakona, isplata penzije se obustavlja, a najduže do navršanja 40 godina staža osiguranja, odnosno 65 godina života.

Brisanjem člana 116. izvršava se Presuda Ustavnog suda Federacije BiH, broj: U-13/22 od 09.05.2023. godine

Članom 3. propisano je da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

IV - USKLAĐENOST SA ZAKONODAVSTVOM EVROPSKE UNIJE

U ovom segmentu ne postoji obaveza usklađivanja sa zakonodavstvom Evropske unije.

V - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Federacije BiH za 2024. godinu.

**Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije
BiH“, br. 13/18, 90/21 i 19/22)**

**ČLANOVI ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU KOJI SE
BRIŠU ILI DOPUNJAVAJU**

Član 89.

(Odnos prava na porodičnu penziju i obaveznog osiguranja)

Pravo na porodičnu penziju obezbjeđuje se članu porodice umrlog osiguranika, odnosno korisnika penzije koji nije u obaveznom osiguranju.

Član 116.

(Obustava isplate u slučaju sticanja statusa osiguranika u obavezom osiguranju)

Korisniku penzije koji u skladu sa ovim zakonom stekne status osiguranika u obaveznom osiguranju, izuzev osiguranika iz člana 12. tač. c), d), e) i f) ovog zakona, isplata penzije se obustavlja za period trajanja osiguranja, a najduže do navršenja 40 godina staža osiguranja, odnosno 65 godina života.